

הרצל בתקשורת

דוח תקופתי (אוגוסט 2020)

מאת ד"ר אנטון ברקובסקי

בעיתונות

לקראת הבחירות המתקרבות למוסדות הציוניים הזכיר גיל טרוי את חשיבותה של הקק"ל ואת תרומתו של הרצל בהקמתה. בהמשך, בין היתר בעזרת הציטוטים מחוזה המדינה, טען טרוי כי על בני גנץ ומפלגתו להצביע עבור המועמד הכי ראוי לנהל את הקרן - אלון טל.¹

יו"ר מרכז הרצל, ד"ר עליזה לביא, הקדישה מאמר לתרומתו של חוזה המדינה לציונות בדגש על יחסו של הרצל לדת ולמסורת היהודית. תוך ציטוט מ"מדינת היהודים" ו"אלטנוילנד" הוכיחה לביא כי לצד אידיאלים של קידמה ושכלתניות הייתה להרצל זיקה חזקה לדת - היה לו "הרגש הדתי הפרסונאלי" והוא לא סלד מריטואלים. בנוסף, ייחס הרצל חשיבות רבה לבית המקדש כמאחד העם. חשיבות לא פחותה ייחס למקרא עם גיבוריה ולמסורת היהודית- בהם ראה השראה ליצירת חברה מוסרית וצודקת בארץ ישראל.² במאמרה הנוסף ביקרה לביא את התבטאויותיו של שחקן אמריקני סת' רוגן - המרמזות לטענתה על התנתקותו של הדור הצעיר בארה"ב "מהמבצר האחרון של זיקה ליהדות וישראל: האם היהודייה". לטענת לביא, "עוגן נשי" עדיין קיים ויש עוד זמן לשמור על ערכי המשפחה ולהראות לרוגן כי טעה. לדבריה יש לאמץ את השיח הבין דורי הנהוג במשפחות כדי להראות ש"ישראל היא חלק מתיקון העולם ולא מקלקולו... ייתכן ונוכל להפוך את המסלול: חזרה למורשת היהדות, מתוך הזדהות עם ישראל".³

סיקור ספרה של אניטה שפירא "בן גוריון דמותו של מנהיג" הופיע בכתבה קצרה ב"גפן". הספר מתרכז על דאגותיו, חזונו ותפקידו של בן גוריון בעיצוב המדינה. בין היתר הוזכר, כי בן גוריון התנגד להרצל בקונגרס אוגנדה, ולאחר מותו הגשים את חזונו להקמת מדינה יהודית בא"י.⁴

על רקע תיאור קרב הירושה בחסידות סדיגורה, ציין דרור פויר כי החסידות הזו נחשבה להכי ציונית... הרבנים שלה היו ציוניים לפני הרצל, "וזה בתורו די נדלק... על סדיגורה. את האדמו"ר מסדיגורה כינה הרצל Wunderrabi ("רב עושה נפלאות"), ראה בו מודל ליהדות אורתודוקסית ובכתביו תכנן להפוך את האדמו"ר מסדיגורה

¹ Troy, Gil. Gantz Herzlian challenge: Appoint a Green Zionist to run KKL-JNF. *The Jerusalem Post* (5.8.2020), p. 9.

² לביא, עליזה. "שוב עמדו העמודים": בית המקדש ויהדות בהגותו של הרצל. *דעות* (16.8.2020), עמ' 18-24.

³ לביא, עליזה. קולה של אימא. *מקור ראשון - שבת* (28.8.2020), עמ' 9.

⁴ פניני, יעל. בן גוריון דמותו של מנהיג: אניטה שפירא 2015. *גפן* (21.8.2020), עמ' 28.

ל"בישוף" של חיפה". באחד מכתביו השווה הרצל בין מכה לסדיגורה : אל הראשונה עולים לרגל המוסלמים ואל השנייה - היהודים.⁵

⁵ פויר, דרור. שלל רב. גלובס (27.8.2020), עמ' 29-33.